

ומוכח מכאן שיש להם קשר לנכסים, ולכן השבח מגיע ליורשין. אבל לאחר העמדה בדין, יתכן לומר, כיון שאינם יכולים למכור, אם כן מעתה הנכסים לגמרי בחזקת הבנות והשבח יהיה לבנות.⁽⁸⁾

יתיב ישב רבי ירמיה קמיה לפני דרבי **א**בהו, וקא בעי מיניה, ושאל אותו: **א**למנתו, מהו שתמעט? מי שמת, והניח בנים ובנות, וגם אלמנה שמקבלת מזונות מנכסי בעלה [שהתחייב לה בתנאי כתובה, כל זמן שהיא אלמנה ולא נשאת לאחר], ויש נכסים בשביל הבנות והאלמנה, **מ**י אמרינן, האם נאמר, **כ**יון דאית לה מזוני, שמגיע לה ליוזן בתנאי כתובה, **מ**מעטא, מכניסים בחשבון הנכסים גם את חיוב מזונות האלמנה, הרי אם על ידי זה יחשבו הנכסים למועטים [שלא יספיק לכולם], יפרישו נכסים למזון הבנות והאלמנה, והשאר לבנים.

ואף על פי שחכמים תקנו שהנכסים יהיו בחזקת הבנות, אבל לא הפקיעו לגמרי את זכויות הבנים, ונחשב הדבר שעדיין יש להם שייכות בנכסים. **ה**לכך, **ב**רשות יורשין **ש**בוה, השבח שייך להם כיון שהנכסים שלהם השביחו.

או דלמא או שמא פלוקי מסלקי יורשין **מ**הכא, התקנה היתה שהבנות תהיינה מוחזקות לגמרי בנכסים, ולבנים לא תהא שום זיקה אליהם, ונמצא שנכסי הבנות השביחו, ולבנים אין חלק בזה.

תא שמע מביאה הגמרא ראייה לפשוט את הספק, מהא דאמר רב אסי אמר רבי יוחנן: **י**תומים שקדמו ומכרו **ב**נכסים מועטין, יורשים שהזדרזו למכור, לפני שהבנות העמידו את הבנים בדין כדי לתבוע לעצמם את הנכסים המועטים, **מ**ה שמכרו מכרו. המכירה קיימת אף על פי שהנכסים מועטין. אבל כל זמן שלא היה העמדה בדין, יש לבנים זכות בנכסים.

בדין אפשר למכור, אם כן, מה התועלת בכל התקנה של נכסים מועטים? הרי הבנים יכולים למכור גם לאחר שהנכסים בחזקת הבנות. ותירצו התוס' בד"ה יתומים, שבנכסים סתם יכולים למכור כרצונם. אבל לאחר התקנה יכולים למכור רק לצורך גדול כמו פדיון שבוים.

השט"מ שואל על תוס', הרי זה ממון שאינו יכול להוציאו בדיינים, ומדוע אפשר למכור? ותירצו, שרק ממון שלא יכול להוציאו מחמת שהשני כופר בו לא יכול למכור, אבל כאן זה מחמת התקנה, אין זה חסרון. ועיין ברע"א שמתרץ באופן אחר.

8. כך הבינו התוס' בד"ה יתומים שקדמו, בדברי הרשב"ם, שלאחר העמדה בדין השבח של הבנות. אך הרא"ש מבאר שאף לפי הרשב"ם, אף על פי שאין יכולים למכור, אבל ודאי שלבנים יש זכות בנכסים, שהרי אם ינשאו הבנות ודאי שיחזרו הנכסים לבנים, ולכן ודאי שהשבח של הבנים. והתוס' חולק על הרשב"ם, וסובר שהם יכולים למכור אף לאחר העמדה בדין. ובקובץ שיעורים מבאר את דבריהם, שחיוב מזונות זה חיוב שמתחדש כל יום, ולכן אין לבנות תפיסה בנכסים, ולכן יכולים הבנים למכור.

וקשה לתוס', הסוברים שאף לאחר העמדה